

KMETIJSKI LIST

Glasilo „Samostojne kmetijske stranke za Slovenijo“.

Izhaja vsak četrtek.

Naročnina:

celoletno K 12.—
polletno 6.—
Posamezna številka 30 v

Kmet, pomagaj si sam,
in svoje stališče v državi
uravnaj si sam!

Inserati:

1 mm inseratnega stolpca stane za:
male oglase K —40
uradne razglase —80
reklame 1.—

Uredništvo in upravljanje lista je v Ljubljani v bivši Mahrovi trgovski šoli pred „Mestnim domom“.

Uradna izjava načelstva „Samostojne kmetijske stranke“.

Z ozirom na vedoma izmišljene trditve in govoričenja naših nasprotnikov, da imamo v stranki advokate, se uradno izjavlja, da pri ustanovitvi naše stranke ni sodeloval noben advokat, da take gospode tudi sedaj ni v naši stranki in je ne bo. Istotako naša stranka ni zahtevala od nobene stranke, da bi ji odstopila kako poslansko mesto v Belgradu. Tudi se nam ni od nobene strani stavilo kake take ponudbe in če bi se nam bilo tudi kaj takega ponudilo, mi ne bi bili sprejeli.

Kdor nasprotno dokaže, se mu stranka obveže plačati znesek 10.000 kron.

Pomen kmečke politične organizacije.

Ko sem zvedel za ustanovitev naše „Samostojne kmetijske stranke“, mi je zatrepalo srce veselja. Tako so vendar prišli tudi naši poštenci in pravi kmetje do prepričanja, da je le v lastni, stanovsko-politični organizaciji njihovo odrešenje. To je tembolj potrebno, ker je bil dosedaj naš kmet le igrača dosedanjih političnih gotovcev. Ko so se bližale volitve, so z lepimi, izbranimi in sladkimi besedami govorili, vsemogoče obljubovali in na vsežadnje pravnih storili. Če se kaj storili, so naredili le zato, da kmetu na ta način v oči pesek mečejo in kalijo vodo, da v njej lažje ribarijo.

Z vašo, s kmečko pomočjo so prišli na krmilo. Vi ste jih izbrali za svoje zastopnike. Kar se je doslej kmetu zgodilo krivic v politiki, jih je kmet sam zakrivil s svojo lastno politično nezrelostjo. In zakaj je bilo to dosedanje kmetovo politično prepričanje nezrelost?

Zato ker se je kmet preveč držal starih navad in ni privoščil svojim sinovom, dedičem svojega posestva, prave strokovne izobrazbe.

Zaradi tega se ni naše kmečko ljudstvo naučilo samostojno in tudi ne strokovno napredno misliti. Le izobrazba nauči misliti in misli objavljati tudi v strokovnem časopisu, le izobrazba nauči človeka, da zna svoje politično prepričanje povedati tudi na političnih shodih.

Dosedaj si se, kmetovalec, odločil, da je sin študiral za duhovnika, učitelja ali pa za odvetnika itd.

Tvoji lastni otroci so se vsled pridobljene izobrazbe tudi politično razvili in ker so bile različne stranke (a nobena kmečka), so se na eno ali drugo naslonili in v njej delovali proti tebi samemu.

Vladala pa je tista stranka, ki je imela večino in ta je kmetu dajala ukaze, kaj sme in kaj ne sme.

Med svetovno vojno so se marsikateremu našemu kmetu odprle oči in prišel je vsak do prepričanja, da mu vsa ta gospoda ne bo pomagala, če si sam ne pomaga.

Ta samopomoč obstoji v tem, da skrbimo za pravilno strokovno izobrazbo, in si s tem vzgojimo prave kmete-voditelje, organizatorje, pa tudi učene strokovnjake.

Posebno takih nam bo treba, da nam bodo dajali navodila, kako se zemlja najbolje izkoristi, najlažje obdela in kako da izrabimo vse naše

pridelke v poljedelski industriji v svojo najboljšo korist. Poglejmo, na kako visoki stopinji je kmetijstvo v naprednih agrarnih državah: Čehoslovaški, Danski, Švedski, Holandski, Nemčiji!

Vse to pa le zaradi tega, ker je tam kmečko ljudstvo izobraženo in politično organizirano. To ljudstvo ima ministre, učenjake, organizatorje in voditelje iz svojega stanu. Kot taki so vplivna veličina in imajo glavni vpliv pri vladi.

Poljedelski ministri in poverjeniki našega stanu bodo spoznali, kaj nam je treba in kaj ne. Dosedanji tega ne vedo.

Ves kmetijski aparat morajo imeti le kmečki sinovi v rokah in ne kot dosedaj razni drugi elementi po protekciji.

V naši in v drugih slovanskih državah (razen Čehoslovaške), ki so takorekoč le agrarne, nimajo kmetje dosedaj nobene politične samostojne organizacije in tudi nobenega stanovskega zastopstva.

Zato kmetijstvo tako slabo stoji. Kmetje so doslej vsled svoje nezavednosti glasovali zdaj za to, zdaj za drugo stranko, korist pa so imeli od tega samo drugi stanovi.

V listih pišejo, da so v Srbiji, ki je tako agrarna dežela, zastopniki kmeta vsi v JDS. Da, ker so jih Srbi izvolili vsled nezavednosti. Slovenski kmet pa klerikalni stranki tlako dela. Tako ne sme iti naprej!

Mi Slovenci smo ustanovili „Samostojno kmetijsko stranko“. Kakor se sliši, bodo spomlad volitve v državno predstavništvo.

Kmet, ali se zavedaš pomena teh volitev? Ako boš volil kmete, bomo imeli kmetje 80% glasov v Sloveniji in se nam ne bo treba bati nikogar več, pred nikomur ne bo treba držati klopučka v rokah ali ponižno, s tresočimi koleno čakati pred vrati političnega magnata nekmečkega stanu za kako majhno — politično miloščino!

Tudi srbski in hrvaški kmetje odpirajo oči in se organizirajo, in tako bomo lahko z njimi skupno nastopili za naše stare pravice.

Potrebno bo, da stoji vsak trdno na braniku svoje pravice in se ne pusti pregovoriti od lažiprijateljev, niti od še tako velikega gospoda, niti od bleska cekinov, ki ga znajo pred volitvami kazati tisti, ki hočejo imeti kmeta za političnega sužnja tudi še v naprej. Saj imajo za ta namen velike volilne sklade iz vaših lastnih žuljev.

Ako se ne pustite zapeljati, bomo imeli takoj agrarno, to je kmečko vlado.

To bo podlaga za to, da nas bodo vsi drugi stanovi, kateri od naših žuljev živijo, spoštovali in v slogi dobrote in težave tega sveta z nami delili in uživali. Kmetje, združite se vsi pod okriljem „Samostojne kmetijske stranke“.

Agrarec.

Izjava.

V „Domoljubu“ so me uvrstili v krajevni odbor „Jugoslovanske kmetijske zveze“ za Št. Janž. Konstatiram, da nisem nikdar vstopil v JKZ. in da sem bil voljen brez svoje vednosti in prisotnosti. Ker „Jugoslovanske kmetijske zveze“ ne vpoštevam kot za kmete koristne organizacije, odklanjam tem potom pri njej vsako sodelovanje.

Anton Steh,
posestnik v Kamenci, p. Št. Janž.

Še nekaj o vrednosti (valuti) našega denarja in zamenjava za dinar.

Koliko vrednosti ima v resnici naš denar, še danes ni mogoče točno povedati. V tujih državah ima krona to-le vrednost: za ameriški dolar je treba dati 35 K 50 v, za francoski frank zahtevajo 5 K 13 v, za italijansko liro 4 K 13 v, za nemško marko 2 K 29 v, za čehoslovaško krono 1 K 70 v. Zakaj ima naš papirnati denar tako majhno vrednost? Avstro-ogrška banka, ki je izdajala za našo prejšnjo državo denar, bi smela izdati papirja toliko, kolikor je imela vrednosti v zlatu, srebru in drugih gotovih vrednostih. V mirnem času se je po tem pravilu postopalo. Med vojsko se je denar tiskal kar naprej. Zmanjševale so se zato vrednostne zaloge. Država je plačevala, kar je kupila drugod, z zlatom ali z blagom (s sladkorjem). Zavezniški Nemčiji je morala celo kanone (to najpotrebnejše blago) plačevati z zlatim denarjem. Tako se je množil papir in zmanjševala zaloga zlata.

Po razsulu Avstro-Ogrske nam je ostal papirnati denar. Nastalo je vprašanje, kako urediti njega vrednost. Vlada je odredila žigosanje (štemplanje) v svrhu preprečenja, da bi se ne uvažal enak denar brez vrednosti iz sosednjih držav nastalih iz razpadle monarhije. S tem pa ni dosegla svojega namena. Papirnati denar je dohajal nadalje čez mejo in dohaja še danes ter se na skrivnem žigosa. Računali so takrat, da imamo šest milijard papirnatega denarja. Danes pa računajo, da je prekoračena ta vsota že za eno milijardo ali še več! To je ogromna škoda za našo državo. Zahtevati moramo, da se takoj zamenja stari papirnati denar z novim.

Kako zamenjati denar? S tem vprašanjem se bavi vlada že ves čas obstoja države. Na vsak način bo denar izgubil veliko na vrednosti; velik del tega papirja bo treba uničiti, in novega denarja bo spraviti v promet veliko manj kakor ga je sedaj starega. Veliko je prerekanja zaradi veljave, ki naj jo ima srbski dinar v primeri z našo krono. „Kmetijski list“ je že poudaril, da se ne more, ker še ni dognana vrednost dinarja, kar na slepo izvršiti zamenjava, kar namerava storiti ministrstvo. Vse kriči, da je Jugoslavija demokratična država (to je: vsi enaki, da vlada ljudstvo). Vidi se pa, da hoče biti bolj absolutistična kot stara Avstrija; vladati hoče le nekaj ljudi brez sodelovanja ljudstva.

Tudi sedanji državni zbor ni nikakršno narodno predstavništvo po ljudski volji, ampak le skupina ljudi, ki so se sami postavili za gospodarje v državi. Zatorej naj bi se zamenjala 1 krona za 1 dinar, valuto pa naj urejuje potem postavni državni zbor, voljen od vsega ljudstva.

Država naj zapleni pri zamenjavi odvisni denar od ljudi, ki so si ga v vojski neopravičeno nagromadili. Največ denarja imajo ob tem času verižniki. Ti ljudje nimajo nobene pravice do tega denarja, ker nič ne delajo, le dobro jedo in pijejo na račun onih, ki delajo. Ti ljudje se po večini niso nič učili in sedaj se jim ne ljubi začeti resno delati. V nekaterih listih čitamo dolge članke, ki svetujejo nekam tako, kakor da bi se naj zamenjal ves denar z dobro vrednostjo. V ospredje se stavijo ubogi ljudje, hlapci, dekle in drugi, češ da bi ti revčki ne zgubili svojega denarja. Kdor premišljeno čita, pa opazi, da se za temi revčki skrivajo vse drugačni ljudje z viso-

Širite misel ujedinjenja slovenskega kmeta!

kimi vsotami. Zatorej previdnost! Mi kmetje odločno zahtevamo, da se sprejme v komisijo za zamenjavo denarja kmete naše stranke. Kmetje bomo tisti, ki bomo nevredni denar plačevali s svojim premoženjem; zato hočemo soodločevati pri urejevanju njega vrednosti in pri zamenjavi. V vsakem kraju bo treba izslediti vse verižnike in nepotrebne prekupčevalce. Pri zamenjavi bo treba strogo paziti, kdo nosi denar v zameno, da se ne bi verižniki poslužili goljufij in zvijač. Vsem sumljivim osebam naj se denar zapleni. Na to moramo paziti mi kmetje sami.

Kmet.

Napadi na uradništvo.

Uradniško glasilo „Naš glas“ se pritožuje, češ da napada naše glasilo uradništvo, baje ta najbednejši stan. Pritožbe se tičejo Jenkovega članka in članka s podpisom „Kmet.“ V tem zadnjem članku to vendar ni nikak napad na uradništvo, če so navedeni le primeri dela. Tu se uradništvu ne očita, da ima prevelike plače ali da udobno živi. Gre le za delo. Čeravno imamo nižjo izobrazbo kot uradništvo, vendar pa toliko razumemo, da nam je uradnikov treba. Nismo proti uradništvu, ampak za to, da tudi uradnik resno in več dela, posebno pa višji uradniki. Uradne ure za sprejem strank so navedene navadno od 10. do 12. ure, ker višjih uradnikov največkrat ni preje v uradu. Pride v mesto okoličanski župan, ki bi rad v enem dnevu opravil svoje posle po več uradih, pa se more že srečnega šteti, če opravi v enem uradu; da opravi svoje posle tudi po drugih uradih, se mora vračati zopet in zopet na uradni sedež in izgubljati ponovno po cele dneve. Istotako je z vlogami in s prošnjami, ki potrebujejo le potrdila z „da“ ali „ne“ in bi bile rešene, pa se jih obsoja, da čakajo poznejšega reševanja, za kar je treba zopet nadaljnjih prošenj ali osebnih posredovanj, združenih z izgubo časa in denarja. Gospoda ne razume, kaj pomeni za kmeta izguba enega dneva in ravno tako ne, koliko nesebičnega dela opravi kmečki župan, ki mora kot občinski uradnik skoro zastopati delati. „Stranka bo podpirala vse opravljene zahteve drugih stanov.“ Uradnik naj bo primerno plačan. Dolžnost vseh pa je resno delo. Ne le za sebe, ampak za dobrobit in prospeh države ter celokupne družbe. To pa ne velja le za nižjega uradnika, ki res gara in se muči za nizko plačo, ampak velja toliko bolj za tistega, ki milostno podpisuje in pobere največ našega davka za svoje brezdelje. Mi nočemo anarhije, hočemo reda. Do reda pa pridemo le s pridnim, požrtvovalnim delom vseh, višjih in nižjih.

„Domoljubovemu dopisniku“,

ki se prav s pasjo maniro zaletava v našega urednika, dipl. agr. Jamnika, svetujemo, naj čita članek „Kmet, gospoda se ti dobrika“, ki je priobčen na 2. in 3. strani prve številke „Kmetijskega Lista“. Iz njega se bo poučil, kaj je kmetijski strokovnjak. — Kar se tiče člankov s podpisom „Kmet“, pa naj pride dotični zaviti inkvizitor v naše uradništvo se prepričati, da jih res piše kmet žuljavih rok. Pokažemo mu rokopolis. Imena seveda ne povemo!

Naročnikom!

Vse tiste naročnike našega lista, ki lista redno ne prejema, opozarjamo, naj zahtevajo na svoji pošti red. Najbrže razni poštarji, ki so nam nasprotnega mišljenja ali pa so podkupljeni, izrabljajo svojo službo v to, da nam pošiljajo mnogo listov nazaj z označbo „Se ne sprejme“ in to celo liste onih, ki so naročnino plačali. Seveda se potem morajo naročniki pritoževati, da lista ne dobivajo. Vsakega čitatelja prosimo, da na to opozori svoje znanke. Nekaj nepridipravov smo že izsledili. Neizprosno bomo proti njim nastopili pri pristojnih oblastvih. Druge take tičke pa bomo še ujeli. Vi, kmetje, pa si jih zapomnite! Čez sedem let vse prav pride! Nered je zlasti tudi v poštnih področjih Trojane, Sv. Peter pod Sv. gorami, Lukovica, Smartno v Tuhinju, Selca i. dr.

Politični katekizem.

Kaj pomeni beseda „državna ustava“?

Ta beseda pomeni nekak temelj naredb in uredb, kateri temelj da državi neko gotovo „državno obliko.“ Vsaka država ima svojo ustavo. Na podlagi ustave se ustanavljajo zakoni in se izvršujejo druge državne urede. Pravice in dolžnosti vladanih in vlade so pisane v temeljnem „državnem zakonu“.

Kakšna more biti „oblika države“?

Ta je dandanes ali monarhija (vlada ene osebe, navadno kronane) ali republika (ljudovlada, to je vlada nekronanih oseb).

Že Grk Aristotel (+ 322 l. pred Kr. r.) je razlikoval šest temeljnih načinov ustave, ki določajo državno obliko, in sicer: 1.) monarhijo v obliki kraljestva, 2.) aristokracijo (vlada najmogočnejših) in policijo (ustava na splošno), 3.) vlado srednjih stanov in tri po njegovem naziranju pogrešene oblike, to je 4.) tiranijo (samodržstvo), 5.) oligarhijo (vlado manjšine nad večino) in 6.) demokracijo (vlado ljudstva potom izbranih zastopnikov), katere neka pogrešena oblika — ohlokracija — pomenja vlado najnižjega, neposedujočega ljudstva.

Treitschke razlikuje tri temeljne načine ustave, ki dajejo naslednje državne oblike: 1.) teokracijo (vladar je obenem prvi namestnik Boga na zemlji, n. pr. cerkvena država), 2.) monarhijo, 3.) republiko.

Monarhije pa zopet ločimo na dedne, patriarhalne, teokratske, vojaške (n. pr. Francija pod Napoleonom I.), fevdalne (n. pr. bivša Avstrija, ki se sicer ni smatrala kot fevdalna monarhija, a je v resnici le bila taka zaradi dobrot in užitkov, ki so jih imele od nje razne priljubljene osebe in rodbine), absolutne, deželsko-stanovske, konstitucionalne (sedanje monarhije, v katerih je ljudstvo zastopano po svojih poslancih) in parlamentarne (kjer odločuje v prvi vrsti parlament).

Dopisi.

(Brežice.) Dopisniku „Posavske nove politike“ v „Slovenskem Gospodarju“ samo v kratkem odgovor. Sem tako zaposlen, da mi pri najboljši volji ni mogoče z ljudmi take baže, ki imajo na dan samo 24 ur prostega časa, obširneje polemizirati. Gospod dopisnik! Tudi mi posavski kmetje smo ravno tako prosti državljani, kot vi vsi gosposkosukneži in belorokovičarji. Imamo isto pravico, misliti in delati po svoje, in ni nam treba za milostno dovoljenje vpraševati tistih ljudi, ki žive od naših žuljev. Tega do sedaj sicer niste bili vajeni, a z dobro voljo se boste tudi temu privadili. Kako pridete, gospod dopisnik, do tega, da hočete nam tisočem in tisočem predpisovati, kaj smemo in kaj ne smemo? Kdo vam je dal to nadoblast nad nami? Le malo bolj demokratični bodite! Vse vaše bevskanje nič ne pomaga. Saj poznate bajko o kužku in luni. S kopico laži, ki ste jih nagromadili v svojem dopisu, nam ne boste škodovali, temveč koristili. Laž ima kratke noge. Bolj, ko boste lagali, prej vas bo ljudstvo, ki se ne da več politično farbat, spoznalo. V dopisu trdite, da je naša nova „Samostojna kmetijska stranka“ izrodek liberalnih brežiških advokatov in takoj na to, da je otrok klerikalnega Šuštersiča. Gospod, to se ne ujema. Lažite tako, da vam bo kdo verjel ali pa nič, sicer se samo blamirate. Glede moje osebe, ste se malo zmotili. Jaz nisem stranka, ampak samo njen član. Pravite, da iščem advokatske družbe. Podlež, dokažite, kdaj ste me videli v taki družbi? Trdite, da sem v političnem delovanju v zvezi z liberalnimi advokati. Ako dokažete, da je naša „Samostojna kmetijska stranka“ ali pa podpisani s katerikoli advokatom v tudi le najmanjši zvezi, dobite takoj izplačanih 10.000 kron. Lep zaslužek, potrudite se! Dokler pa ne dokažete, vas imenujem podlega lažnivca. Kako so „Kmečka zveza“, „liberalna doktorska“ in vse podobne gosposke stranke, ki so izrabljale kmete le kot volilno, a sicer brezpravno maso, delovale za kmečke koristi, ve pri nas vsak kmet, zato se jih hoče otresti. Povejte, gospodek, kaj so te stranke nam kmetom prinesle? Kaj se je storilo za nas sedaj, ko so vsi drugi stanovi si utrdili svoje stališče? O pač, tudi mi smo dobili spominček — visoke davke, visoko carino na naše potrebščine

itd. Pa še nagobčnik bi nam radi pritrdili! Če je „Kmečka zveza“ tako dobro delala za kmete, zakaj pa so častiti gospodje duhovniki pri svojih zadnjih duhovnih vajah v Mariboru se čutili primorane, izjaviti oster protest proti taktiki „Kmečke zveze“, katera tako kruto zanemarljivo kmete! Pojasnite! Pravite, da kar na mah podimo duhovščino od sebe in da stoji to črno na blem. Nesramnež, kje pa? Mogoče na vaši šampanjski butelji? Vem, da bi vam bilo to ljubo, ko bi potem imeli povod, udrihati po nas. A tega ne boste doživeli, Tisti naši gospodje duhovniki, ki čutijo s kmečkim ljudstvom, se za njega žrtvujejo, mu hočejo dobro in cenijo resnico vere visoko nad političnim pustolovstvom in nadkrikljem — in takih imamo, hvala Bogu, veliko večino — bodo pri nas ne samo visoko spoštovani, ampak tudi pred napadi raznih brezverskih družb branjani. Proti osebam pa, ki jim je moralno in politično zaslužnje našega kmeta najnesramnejših sredstev, kot laži, hinavščine itd., da bi s tem preprečili združenje našega kmeta, podpirali medsebojni razkol in prepire, ga ovirali v dosegu svojih pravic in svobode, se bomo pa borili brezobzirno na njegov stan in poklic. S tem, da se v vodstvo stranke ne bo pustilo nikdar drugih kot kmete in njih strokovnjake, se ne meče proč duhovništva, temveč se je s tem stranka zagotovila, da ostane vedno edino le kmetijska organizacija, ki se bo potegovala za razvoj, povzdigo in osamosvojitve kmeta, za katerega je ustvarjena. Tudi primera glede Pavla in Savla je precej šepava. Mi vsi smo bili dosedaj pri raznih gosposkih strankah, ker svoje nismo imeli. Bili smo tam najemniki. Kakor hitro pa smo si zgradili svoj dom, je dolžnost vsakega kmeta, da odpove najemništvo in gre v lastno stavbo — domov. Izdajalstvo bi bilo, ako bi kmetje sedaj, ko imajo lastno organizacijo, še v naprej tlačili tujim gosposkim strankam, ki nimajo srca za njega in ga prodajajo peščici drugih stanov, ki jih v glavnem zastopajo. Pozdrav! — Vaš kumek Urek.

(Jarenina.) Dopisnikom „Slovenskega Gospodarja“ in „Straže“ odkrito povemo, naj našo kmetijsko stranko pri miru pustita. Ako jima ni po volji in ako nočeta delati z nami, pa naj ostanejo, kjer sta, ter nam naj ne vsiljujejo vedno te hvalisane „Kmečke zveze“, ki ni bila nikoli samostojna stranka kmetov. V tej „Zvezi“ mora kmet samo ponižno prikimavati na vse, kar mu gospoda predlaga. Dopisnika pravita, da je bila na shoditju udeležba res lepa, le to je bilo škoda, da ni nikdo proti programu „Samostojne kmetijske stranke“ ugovarjal. Zakaj pa nista ugovarjala, če sta bila zraven in če sta imela kaj ugovarjati? V dokaz, da ni kaj ugovarjati, bodi to, da je pristopil ves odbor „Kmečke zveze“ k „Samostojni kmetijski stranki“, kajti kmet dobro ve, da ima v lastni organizaciji on prvo besedo, ker jo vodijo samo kmetje, v „Kmečki zvezi“ pa odločuje samo gospoda. Nadalje pravita dopisnika, da je naša stranka štajercijanska stranka, da je liberalna stranka in ne vem še kaj. Jaz pa pravim, kakršni člani stranke, taka tudi stranka. V naši stranki pa so katoliški kmetje. Bodo li mogoče ti proti veri in svojemu stanu nastopali? Dragi kmetje, ne poslušajmo, kar pišeta „Slovenski Gospodar“ in „Straža“, ker to nista kmečka lista; naše kmečko glasilo je edino „Kmetijski List“, ki bo le kmečke koristi zastopal. Kmetje, bodimo vsi edini in o svojih zadevah odločimo sami! Prej se je vedno vpilo: „Samoodločba narodov“. Kdo je pri nas — narod? Kmet! In zakaj bi pa potem kmet ne smel sam o svoji bodočnosti odločati! Zakaj neki se drugi stanovi toliko za njegovo politiko brigajo! Menda iz ljubezni do kmeta? Kako pak! Iz ljubezni do — volilnega backa. „Samostojna kmetijska stranka“ nima namena med kmeti zgago delati, ampak hoče vse kmete v lastni stranki združiti brez ozirja na to, kakega mišljenja je posameznik doslej bil, glavno je, da se vsak kmet zaveda, da je kmet. Kmetijska stranka je samo kmetijska, ni ne liberalna, ne klerikalna, ne socijaldemokratična, ona zastopa le kmečke koristi. Dragi kmetje, kar smo storili v Jarenini, to storite po vsem Štajerskem, pustite slepilo „Kmečko zvezo“, v kateri odločuje samo gospoda, seveda le v svojo korist, ter pristopite vsi k naši stranki, ker le ona je res kmečka. Iz dopisov v „Slovenskem Gospodarju“ in v „Straži“ smo tudi spoznali, kdo je naš prijatelj

in kdo naš sovražnik. Kdor je proti „Samostojni kmetijski stranki“, ta je sovražnik kmeta!

(Jarenina.) Ze čez 20 let sem bil naročnik „Slovenskega Gospodarja“ in „Straže“ ter vnet pristaš „Kmečke zveze“ kakor vsi Jareninčani, ker so nam duhovniki in odvetniki obljubljali, kaj bodo vse storili za nas kmete. Stori niso čisto nič, pač pa so nas ogulili do belih kosti. „Kmečka zveza“ prireja shod za shodom ter tam laže na vse mogoče načine; kar pa ne doseže na shodih, to pa hoče doseči s svojimi časniki. Samo en slučaj! Bil sem na „zvezinem“ shodu v Šent Ilju v Slovenskih goricah. Tam sta govorila neki urednik Golec in župnik Wračko. Blatila sta „Samostojno kmetijsko stranko“ in lagala čez njo. Župnik je ob koncu izjavil: „Živela kmečka zveza“. Jaz pa sem rekel: „Proč s „Kmečko zvezo“. Živela „Samostojna kmetijska stranka!“ V „Straži“ št. 68 pa laže neki dopisnik, da so me zato krepke roke vrgle na prosto. Dopisnika vprašam, kje so tiste krepke roke, ko vendar drugega na shodu ni bilo, kakor nekaj starih možičkov, ženic in malih otročičev ter tisti pohabljeni Golec in župnik, ki seje med ljudstvom namesto ljubezni in miru le jezo, sovraštvo in prepir. Dragi kmetje, proč od „Kmečke zveze“ in vsi pod prapor „Samostojne kmetijske stranke“.

Josip Gungl.

(Ogledovanje in obdarovanje konj.) Gospod urednik! O tem čitamo notice v raznih listih. Zakaj je ne priobčite tudi v „Kmetijskem Listu“? Fr. Kraljič, Ig. — Odgovor uredništva: Omenjene notice v našem listu zato niste čitali, ker „Samostojni konjerejski odsek Slovenske kmetijske družbe“ menda ne ve, da izhaja tudi „Kmetijski List“. Zalostno! Po drugih listih tedaj posnemamo, da bo tako ogledovanje in obdarovanje dne 10. septembra ob desetih v Trebnjem za toplokrvne konje litijskega in novomeškega okraja, dne 11. septembra ob osmih pa v St. Jerneju za toplokrvne konje novomeškega okraja, ki mejijo na krški okraj. Pogoji obdarovanja so razvidni iz lepakov pri županstvih. Ogledovanj v nekaterih drugih krajih ne omenjamo, ker so se do danes že izvršila.

(Iz Mirne peči.) „Domoljub“ št. 34 je posvetil kar dve strani naši občini; menda se je vanjo zaljublil kakor „Dolenjske Novine“ v čevljarje, o katerih pišejo v vsaki številki. Trn v peti je „Domoljubu“ tukajšnja krajevna organizacija naše kmečke stranke: 1.) pravi, da je že precej kmetov odstopilo od nje in pristopilo h „Kmečki zvezi“ (kar ni res!), 2.) pa laže, da smo si na sleparski način pridobili večino. Na drugem mestu se zopet širokousti, kakšen sad je imela seja podružnice „Kmečke zveze“ dne 3. avgusta. Torej poslušajte! Vprašajo in zahtevajo kar petkrat. Koga pa vprašajo in od koga zahtevajo, pa ne povedo! Morda od svojega „stvarnika“ in voditelja gospoda župnika, kateremu je baje dovoljeno, da se poslužuje Boga, vere in cerkve pri agitaciji za „Kmečko zvezo“. V jasen dokaz, da je to resnica, naj služi sledeči slučaj. Gospod župnik Zore je po maši pred cerkvijo v Gorenjem Kamnju (pred kakim mesecem) rekel pričujočim kmetom, da ne bo nikdar več maševal pri ondotni podružnici, če kmetje iz bližnjih vasi ne pristopijo k njegovi „Kmečki zvezi“. Čemu naj bo pa potem cerkev, jo li hoče morda dati podreti gospod župnik? Tega seveda ne more storiti, ker ni njegova. Ali pa hoče morda s takim svojim počenjanjem zatreti vero? No, lep Kristusov namestnik! Priporočamo ga prevzvišenemu gospodu knezoškofu v odlikovanje. Torej, kaj pravi teh pet točk? Prvič vprašajo, kaj je z amerikanško obleko za reveže, ki se je baje že večkrat obljubljala. Oh, ubogi na duhu, ali ne veste, da se v „Kmečki zvezi“ samo obljubuje, ne stori se pa nikoli ničesar? Drugič zahtevate, naj se šola porablja samo za namen, za katerega je zidana. Tudi mi pravimo tako! — Radi vaše tretje zahteve pa vam svetujemo, da se obrnete na vlado. — V četrti točki ste se obregli na gospoda župana. On naj ne bo gostilničar in trafikant; on dela za svojo mavho. Dobro, izvolite si pri prihodnjih volitvah drugega! Sedanji župan, gospod A. Spendal, je bil prej kmet, gostilničar in trafikant, nego pa župan. Županuje že celih 18 let in kaj mu torej hočete? Ali ni on najstarejši in najboljši župan v novomeškem okraju? Mu morete li dokazati, da ne dela kot župan za blagor svojih občanov? Kdo se bolj poteguje za vas kmete kakor on? Ali vam ne gre pri vsaki stvari

na roko? Kdo vam je pomagal in prosil, da se vam je zmanjšal dohodninski davek? Prišli ste do njega in mu izročili plačilne naloge; on jih je poslal, vam dobro hoteč, na davčno oblastvo, ki ga je hotelo zaradi tega naznaniti kot boljše vika in ga dati zapreti. Torej vi, ki poslušate gospoda župnika, ste se naučili, da plačujete dobro s hudim! To je vaša krščanska ljubezen?! Vaš župan, ki skrbi za vas kmete, izpostavlja sam sebe v nevarnost in žanje sedaj za to podlo in nesramno obrekovanje! Človek bi se moral nad vami britko zjokati, kakor Jeremija nad razvalinami Jeruzalema, ker ste se dali tako daleč zapeljati. Upam pa vendar, da se izpreobrnete, ko boste izprevideli svojo zmoto. — Kar se pa tiče pete točke, mislim, da se bo gospod župan obrnil na sodnijo. Tega vendar ne bo dopustil, da se ga bo po krivem dolžilo, da zlorablja svojo uradno moč v svrhu agitacije za „Samostojno kmetijsko stranko“ in da se plačuje občinski sluga iz občinske blagajne, da agitira za „liberalne cilje“, kakor pravi „Domoljubov“ dopisun. — Kmetje, občani mirnopaški, preberite to dobro in presodite, kdo dela za vas, kdo se poteguje za vas! Tisti, ki je vas silil med vojsko, da ste podpisovali vojno posojilo, in ki je vestno pobiral nepostavno bero, med tem ko je vojni dobičkar in bo še prišel ponjo, ta gotovo ni vaš prijatelj, gotovo ne dela za vas, ampak le za svoj trebuh, ki ga je gotovo izredil v molitvi in postu. Pristopite torej vsi k „Samostojni kmetijski stranki“, katera edina se poteguje za kmeta. — Odbornik mirnopaške krajevne organizacije SKS.

(Pesnica.) „Slovenski Gospodar“ je priobčil iz Pesnice dopis, v katerem pravi, da menjujem svoje prepričanje. Dokazite, da nisem deloval vedno za gospodarsko in politično samostojnost kmeta. To je bilo in je moje prepričanje. Ali nisem govoril tudi na shodih, ko sem bil z vami, da „Kmečka zveza“ ni samostojna kmečka organizacija, da je pa boljše kot liberalna organizacija. Očita se mi, da sem se zvezal z nemškutarji. Švarc je bil pristaš vaše stranke, gospod Hojnik pa, če bi bil tako slab, bi ne bil porotnik jugoslovanske sodnije. Pri zadnji poroti v Mariboru je bil celo predsednik porote, ki je vendar slovanska. Na Pesnici se je ustanovila družba za izvoz kmečkih pridelkov, ni se pa ustanovila trgovina z deželnimi pridelki. Radi mojega trgovinskega druženja z imenovanimi gospodoma ne bo imel noben kmet škode. Vam bi bilo ljubše, da bi prišel res še kak Nemec v centralo Slovenskih goric. Jaz sem vnet kmečki zadrugar. Izvozna kmečka zadruga je pa bila takoj nemogoča, posebno zaradi tega, ker imata oba ona gospoda skoro vse prostore pri postaji. Ko bodo pogoji dani, vzgoja in volja kmetov zadostna, sem pripravljen iti kmetom na roko za splošno izvozno zadrugo. Kaj pomeni taka zadruga, vem, sem jo ustanovil na Goriškem ter vodil skozi 10 let z dobrim uspehom. Ivan Mermolja.

(Polhov gradec.) „Kmetijski List“ pri nas prav pridno čitamo. Vsak dan se oglašajo novi naročniki. Trdno smo prepričani, da more le kmet pomagati kmetu. Gospoda okoli „Kmečke zveze“ se nam samo dobrih in nam opisuje, kako je politika grda, da se je človek niti s palico ne bi dotaknil, oni pa le silijo vanjo, četudi niso za to poklicani. Kmetje vemo, da nam je naša kmečka politika potrebna. Če jo bomo pa drugim prepustili, mi pa stali samo pri plugu, bodo tudi drugi jedli boljši sad, nam pa samo ostanke metali. Zato ne bomo poslušali gospode okoli „Kmečke zveze“ in „Kmečkega sveta“, ampak šli bomo v boj s svojo kmečko armado. Hinavski politika naših dosedanjih zaslužnjevalcev je imela in še ima za nas kmete samo obljube in lepe krščanske besede; kadar pa je treba, da bi kaj pokazali, jih ni nikjer videti. Kaj hočejo ti naši dosedanja zaslužnjevalci? Nam kmetom hočejo dajati zopet deske pred oči in jarem na vrat, sebi pa bič v roke in marš nazaj na stara umazana ostudna pota. Toda gospoda se moti. Vojska nas je naučila z lastno glavo misliti, vojska nam je dopovedala, da bo mogel, hotel in znal kmetu pomagati edino le kmet. V boj za Staro Pravdo!

(Vrhnjski župan — za kmeta!) Gospod Fr. Zebal v Rudniku je kot sklicatelj sestanka kmetov iz občin, ki so utrpeli škodo zaradi zadnje poplave barja, odposlal na vse prizadete občine tozadevno poročilo, ki je bilo pod naslovom „Povodnji na barju“ objavljeno v „Kmetijskem

Listu“. V posebnem dopisu prosi županstvo, da odbornike o tem sestanku in o stavljeni resoluciji obvesti. Vrhnjsko županstvo pa je v svoji ljubezni do prizadetega kmeta odposiljatelju poslalo njegov dopis nazaj. Kmetje, vidite, tako skrbi za vas gospodski župan doktor Marolt, ki je najvernejši pristaš „Slovenske ljudske stranke“, to je tiste stranke, katere časopisje ima toliko lepih besed za kmeta. Da, lepe besede kmetu že še privoščijo, ker jih skrbijo bodoče volitve, ako pa je treba za kmeta kaj storiti, tedaj pa ne samo, da molčijo, ampak mu celo nasprotujejo. Kmetje, razložite temu gospodu, kaj je njegova naloga! — Ravno tako je storil tudi kmečki župan občine Log pri Brezovici. Taki so osrečevalji kmeta!

(V Sostro pod Ljubljano) je bil sklican za dan 10. avgusta sestanek somišljenikov SKS po prvi sv. maši. Velika udeležba bi bila gospodom na potu, zato nam je nevidna, a vendar znana roka po noči potrgala naša vabila, da bi preprečila udeležbo. Kmetu ne privoščijo in ne pustijo, da bi se združil v svoji kmečki stranki, ker bi gospoda izgubila doseženo politično moč, ako bi se kmet zbudil. Kmetovega probujenja se boje, zato delajo na tak inkvizicijski način. Tak postopek pa kmetu le še bolj odpira oči! Sestanek se je kljub temu vršil v dveh prostorih namesto v enem, ker nam je „zavedni“ gostilničar v zadnjem trenutku na komando in iz strahu pred „gospodi“ prostor odpovedal. Na tem sestanku se je natančno pojasnil namen in pomen „Samostojne kmetijske stranke“ in se izvolil pripravljalni krajevni odbor. V kratkem bo tu javen shod, na katerem bo kmet pokazal, da ni zadnji in da noče več biti slep podložnik gospode. Ljubeznivim gospodom razdiralcem kmetove edinstvi, ki so potrgali naša vabila, bomo pa že ob priliki stopili na prste!

(Stopiče.) Dne 10. avgusta so priredili pristaši „Samostojne kmetijske stranke“ shod, ki je bil mnogobrojno obiskan. Govorila sta kmeta Antón Avsec in Jožef Jenko. Za to stranko vlada pri nas živo zanimanje in veliko navdušenje. Kmet hoče biti sam svoj gospodar. V prihodnjih dneh se ustanovi tu okrog po bližnjih občinah več krajevnih odborov te samostojne kmečke stranke.

(St. Rupert.) Tu se je vršilo dne 10. avgusta zborovanje kmetov, na katerem so živahno odobravalii ustanovitev „Samostojne kmetijske stranke“. Ustanovil se je krajevni odbor in se je vpisalo mnogo novih pristopnikov. Kmet se zaveda svojega stanu, nič več noče tlačniti drugim stanovom, ampak hoče biti sam svoje sreče kovač.

(St. Janž.) Dne 15. avgusta se je vršil shod „Samostojne kmetijske stranke“. Poročala sta Franc Zupančič iz Rakovnika o splošnem političnem položaju in Ivo Majcen iz St. Janža o strankinem programu. Nadvse obilna udeležba in zanimanje za stranko je napravilo shod naravnost veličasten. Konstituiral se je krajevni odbor.

(Vrh ob Kolpi.) Dne 15. avgusta se je tu vršil obilno obiskan sestanek somišljenikov „Samostojne kmetijske stranke“. Z navdušenjem so navzočni pozdravljali ustanovitev te stranke in izvolili krajevni odbor, ki bo šel takoj na delo za kmečko politično osamosvojitve in neodvisnost.

(Moravče.) Dne 17. avgusta je bil tu shod somišljenikov „Samostojne kmetijske stranke“, in sicer za občine Moravče, Drtijo, Peče in Veliko vas. Udeleženci so z odobravanjem pozdravljali ustanovitev te kmetu tako potrebne kmečke stanovske stranke. Izvoljeni so bili kadevni krajevni odbori. Le tako naprej! Kmet za kmeta! Svoji k svojim! V boj za Staro Pravdo!

Gospodarstvo.

(Srbsko nakupovanje plemenske govedi v Sloveniji.) Poverjeništvu za kmetijstvo izporočila: Glavna zveza srbskih kmetijskih zadrug namerava nabaviti v kratkem v naši pokrajini plemenska goveda za one tamošnje živinorejce, ki so med vojno prišli ob živino. Ker je ravno vnovčevanje plemenske govedi izredne važnosti za bodočnost in povzdigo naše živinorejce, priporočamo vsem živinorejcem, živinorejskim zadrugam in drugim kmetijskim organizacijam, da gredo tem nakupovalcem pri nakupovanju in prevažanju živine kolikor mogoče na roko.

Ali sta vaš sosed in vaša sosedka že naročena na „Kmetijski list“?

(Kmetijska šola na Grmu) prične z mesecem novembrom novo šolsko leto 1919./20. Zimska šola traja dve zimi, in sicer od novembra do konca marca. Priporočamo to šolo pred vsem sinovom iz živinorejskih in poljedelskih krajev. Letna šola traja od novembra do konca oktobra in je namenjena pred vsem sinovom iz vinorodnih krajev. Sinovom revnih posestnikov se odda po deset prostih mest za zimsko in letno šolo. Prošnje za sprejem, katerim je priložiti krstni list ali domovnico, zadnje šolsko izpričevalo, zdravniško in npravnstveno izpričevalo ter izjave starišev, oziroma varuha, s katero se zavežejo plačevati stroške šolanja, je vložiti najkasneje do dne 1. oktobra pri ravnateljstvu državne kmetijske šole na Grmu, pošta Novo mesto, kjer se dobe tudi vsa potrebna pojasnila. Prošnje so kolka proste. Prošnjam za prosta mesta je priložiti tudi oblastveno potrjeni premoženjski izkaz.

(Gospodinska šola v Smihelu pri Novem mestu) prične novo šolsko leto z dnem 15. oktobra. Šola je šestmesečna in traja do dne 15. aprila 1919. V šolo se sprejemajo letos samo vnanje gojenke, ki stanujejo v bližnji okolici, skrbeti morajo same za potrebno hrano. Prošnje za sprejem je vložiti najkasneje do dne 1. oktobra pri vodstvu gospodinske šole v Smihelu pri Novem mestu, kjer se dobe tudi vsa potrebna pojasnila. Prošnje so kolka proste.

(Sladkorja bo dovolj — ako ne bo carina previsoka.) Praški „Narodni Listy“ poročajo: Stanje sladkorne pese je ugodno. Ako bo premog pravočasno na razpolago, se mora računati s 6% milijonov metrskih stotov rafiniranega sladkorja, od katerega prideta na izvoz v poštev dve tretjini.

(Povišanje taks za brzojavke.) Z dnem 1. avgusta se je povišala taksa, ki pripada naši državi za mednarodne brzojavke, in sicer za terminalne od 6 na 9 parov, za tranzitne od 3 na 7 parov, v izvnevropskem prometu za tranzitne od 8 na 12 parov, za terminalne od 10 na 15 parov (1 para = 3 vinarje).

(Cene železa.) Moravskošlezijska podjetja računajo nastopne cene: Sirovo železo 66 K, lito sirovo železo I 66 K, III 64 K, hemanit 76 K, ingoti 99 K, predvaljani ingoti 94 K, palično in fazonsko železo 135 K, debela pločevina 155, 158, oziroma 161 K, kakršna je dimenzija, fina pločevina pa stane okroglo 200 K za meterski stot. V Nemški Avstriji so cene nekoliko višje. Ker pa moramo vpoštevati razliko v valuti, so tedaj češke cene v resnici precej višje od nemških.

(Cena premoga in železa v Nemčiji.) Vlada je dovolila zgornješlezijski konvenciji povišek za 52 mark. Sedaj se pogajata tudi sindikata rensko-vestfalski in pa spodnjeshlezijski z vlado radi cen.

Livarne železa so znižale cene od 15 do 20 mark. To je prvo znižanje cen sirovin.

(Naše šume.) Po strokovnjaški oceni znaša osnovna vrednost vseh gozdov naše države, ako se računajo 3 % letnega dohodka, na 1 milijardo 300 milijonov dinarjev. Seveda te glavnice ne moremo doseči, ker eksploatiranje gozdov ni dovolj intenzivno. Današnja renta naših gozdov znaša le 40 milijonov dinarjev.

(Nadzorovanje.) Ministrstvo za trgovino je sklenilo nadzorovati denarne zavode in industrijska podjetja, kakor se je to vršilo dosedaj vsako leto. Ako najde komisija, da se knjige ne vodijo v redu, ki ga določa zakon, ali ako najde druge netočnosti pri poslovanju, bo postopalo po „zakonu o podjetjih in akcijskih družbah“.

(Trboveljska premogokopna družba) se preseli z Dunaja v Ljubljano.

(Izvoz bavksita v Čehoslovaško) se lahko vrši v velikih množinah. Prej je šla ta ruda v Nemčijo; ker pa sedaj ta odjemalec še ne pride v poštev, so naši izvažalci čisto zaspali, namesto da bi se zanimali za češkega odjemalca.

Politične vesti.

(Kaj delajo v Belgradu?) Sedanja nova vlada je liberalno-socijalistična. Radikalcev in klerikalcev ni v njej. Ti slednji hočejo sedanjo vlado na vsak način strmoglaviti, zato je delo v parlamentu pravo zidanje „babilonskega stolpa“. Vlada se hoče ljudstvu prikupiti in zato obljubljuje znižanje carine, čimskorajšno ureditev valute, izvedbo novega volilnega reda za bodoče volitve in drugo. Opozicija (radikalci in klerikalci z dr. Korošcem vred) pa iz načelnih razlogov nočejo delati z vlado. S tem zavlačujejo delo. Nočemo zagovarjati sedanje vlade. Sestavljena je, kakor tudi parlament iz ljudi, ki so si sami prilastili oblast brez volje ljudstva. Sami so si določili poslanske in ministrske plače. Največ teh bremen plačuje kmet. Ali je kdo kmeta vprašal, če mu je to prav? In sedaj to politično igranje v Belgradu. Samo lov za ministrskimi stolčki, briga za ljudstvo in njegove koristi je postranska stvar! Dragoceni dnevi potekajo, delo stoji, cveto samo strankarski boj in lov za osebnimi koristmi. Kmet, ne eni, ne drugi teh strankarskih skupin ni poveril vodstva države, a če so si to oblast same prisvojile, pa zahtevamo od njih, da delajo, ne plačujemo jih za brezdelje. Brigajte se za državno in ljudsko korist in ne za korita ter strankarstvo! Gospoda, mi vas in vaše delo obsojamo!

(Lahi znižujejo število vojaštva) na okupiranem ozemlju.

(Vprašanje o uredbi valute) je zopet na dnevnem redu. Zaradi zamotanih političnih razmer pa najbrže to vprašanje na škodo ljudstva ne bo še kmalu rešeno.

(Novo žigosanje bankovcev.) Čuje se, da se bo v najkrajšem času izvršilo novo žigosanje bankovcev. Novi žigi bodo napravljeni tako, da ponarejanje ne bo več mogoče.

(Sedež „Zveze narodov“) se premesti baje iz Zeneve v Bruselj.

Razne vesti.

(Kako gospoda v jugoslovanskih uradih le-nari.) Neki invalid nam piše: Ker mi po zakonu pristoji kot nepremožnemu invalidska podpora, poslal sem meseca januarja t. l. prošnjo za tako podporo mestnemu magistratu ljubljanskemu (oddelku za invalidske podpore). Nato sem vložil v mesecih aprilu, juniju in juliju enake prošnje na okrajno in državno komisijo za preživljanje v Ljubljani. Na vse te prošnje pa nisem dobil do danes, to je po osmih mesecih, še nikakega odgovora, še manj seveda kako podporo. Lepa nada kaj, kako se bo ljudstvu godilo v tako težko priborjeni novi naši domovini. In tu se še kdo najde, ki škrice zagovarja.

(Brezplačne in znižane voznje po železnicah.) Mnogi listi so pred kakim mesecem poročali z vso gotovostjo, da imajo invalidi brezplačno vožnjo po železnicah. Malo pozneje so prav tako listi poročali, da velja to tudi za dijake, ako gredo na dopust, in še v nekih drugih slučajih. Kjub temu pa se do danes še ni niti en invalid, niti en dijak brezplačno peljal po železnici zaradi tega, ker se mu na kolodvoru ravno ni hotelo izdati brezplačnega voznega lista. Pretekli teden smo zopet čitali, da imajo tudi posetniki kopališč vožnjo po železnicah za polovico znižano. Kakor pa je pisec teh vrstic zvedel, je vse to le šala. Merodajnim gospodom v Belgradu hoče biti po pojedinah, kadar so se že najedli in napili, včasih malo dolgčas in tu si pomagajo s tem, da začno po meščanskem časopisju pošiljati race v svet. Morda hudomušneži ne vedo, kako škodo, kako nejevoljo in kak nered pri železniških blagajnah napravljajo take race! Kaj še, to jim je ravno v zabavo!

Listnica uredništva.

Vsem sotrudnikom! Kar od vposlanih člankov in dopisov zaradi pomanjkanja prostora še nismo priobčili, pride na vrsto v eni prihodnjih števil. Pišite razločno! — Listek „47 mesecev pod tace ruskega medveda“ smo prisiljeni zaradi preobilega drugega gradiva priobčevati bolj poredkoma.

Mali oglasi.

Kupim 120 metrov poinkanih ovi za vodovod. Prerez 3 cm. — Ivan Černe v Zgornji Šiški št. 25.

Skrlejeve, trioglate plošče za pokrivanje streh, okoli 150 m², ima na prodaj
Josip Novak, Jama, pošta Kranj.

Proda se popolnoma nov posnemalnik „Alpha“ od 5 litrov. Oskrbništvo graščine v Ribnici.

Kmetje!

Ako imate kaj na prodaj, ako hočete kaj kupiti, ali česa iščete, priobčujte v našem listu. Velikost pričujočega poziva stane za „Male oglase“ 12 K, polovica tega prostora 6 K. Najmanjši oglas 4 K. Denar pošiljajte naprej!

Vpoštevajte tvrdke, ki se priporočajo v „Kmetijskem listu“!

Priporoča se tvrdka Josip Petelinc v Ljubljani na Sv. Petra nasipu št. 7.

Zaloga šivalnih strojev za rodbinsko in obrtno rabo in zaloga njih posameznih delov za vse sisteme. Istotam potrebščine za šivilje, krojače in čevljarje.

MLATILNICE

za ročni in vrtilni pogon, vratila (gepelne), čistilnice, trijerje, slamoreznice za pogon z roko in s silo, sadne in vinske stiskalnice, sadne mline, brzoparilnike, stiskalnice za seno in druge poljedelske stroje ima vedno v veliki izbiri v zalogi

FRANC HITTI v Ljubljani na Sv. Martina cesti št. 2.

Edina zaloga poljedelskih strojev iz tvornice Umrath & Comp.

„IMPEX“

importna in eksportna družba z o. z. v Ljubljani.

Tvrdba „IMPEX“ se peča z vsemi panogami izvozne in uvozne trgovine, preskrbuje domačo industrijo s potrebnimi surovinami in izvaž industrijske proizvode lastne države. Preskrbuje domači trg s kolonialnim blagom ter prevzema vse trgovske transakcije z inozemstvom.

Kupuje, izdeluje in izvaž vsakovrstne lesne izdelke. Za časa prehodne dobe pospešuje družba izmenjavo blaga z inozemstvom, da ščiti domačo valuto.

Poslovanje na lastni račun in v komisiji. Podružnice in zastopstva na vseh svetovnih tržiščih.

Seme kolerabe (bele angleške in plave bulgarske), **zelja** (brunšviškega in ljubljanskega), **ohrovt** (ulmskega „kelj“, zgodnjega), **goriške vrzote**, **ohrovt** (poznege, velikega in dunajskega zgodnjega), **kapusa** (belega, velikega), **rdečega regrata** in **zelenega salatnika**. Vse to seme je pridellek lastnega umnega gojenja. Za pristnost jamčim.

Seme oddajam v množinah od 1/4 kg naprej.

Ivan Mermolja,

posestnik v Pesnici pri Mariboru.

Odpri sem hotel Beograd

(dosedaj Sandwirt) v Slovenjgradcu, kjer se nahajajo gostilna, kavarna, mesarija, prenočišča, kegljišče, krasen vrt, in se dobe vozovi na vse strani. Točil bom vedno najboljša vina in pivo ter kavo. Vsak čas se bode dobila mrzla in topla jedila. — Imel bom v zalogi vina vseh vrst v sodih in steklenicah ter sadjevec na drobno in debelo za razpošiljanje od 56 litrov naprej.

Za obilen obisk in naročila se priporoča

Andrej Oset

Hotel Beograd — Slovenjgradec.

Modna in športna trgovina

P. MAGDIČ
v Ljubljani nasproti glavne pošte

priporoča modne in nakitne predmete, potrebščine za krojače in šivilje, damsko perilo, bluže, narodne vezenine, zastave.

Posebni oddelek za gospode: klobuki in slamniki, barvasto in belo perilo, kravate, rokavice, vsi modni, športni in toaletni predmeti.